

Obecná didaktika

Vzdělávací cíle

Bloomova taxonomie

Práce s vzdělávacími cíly

- Od 50. let požadavek na vymezení cílů v podobě jasně a přesně definovaných výkonů (operacionalizovanost cílů)
- Jak na to?

Formulace vzdělávacího cíle

Vzdělávací cíl:

Žák se naučí aplikovat přístup
k ochraně životního prostředí:
redukovat – opakovaně používat - recyklovat

Podstatné jméno:

Přístup k ochraně životního
prostředí:
redukovat – opakovaně
používat - recyklovat

Aktivní

Sloveso:

aplikovat

Příklady cílů?

- Cílem vyučovací hodiny je probrat základní matematické operace na logaritmickém pravítku (násobení, dělení, umocňování). Popis činnosti učitele
- České národní obrození. Téma hodiny
- Žáci se naučí provádět základní matematické operace na logaritmickém pravítku tak, aby byli schopni s jeho pomocí samostatně vyřešit 10 z předložených 12 standartních úloh na násobení, dělení, umocňování a to s přesností na 2 desetinná místa.
- Poznat ptáky, kteří u nás přezimují. Obecně definované

Vytvořte příklady ze svých oborů několika výukových cílů...

- Sloveso + podstatné jméno (předmět)

Bloomova taxonomie

Bloomova taxonomie je teorie vzdělávacích cílů nazvaná podle amerického psychologa vzdělávání Benjamin Blooma. Jedná se o jednu z nejvýznamějších pedagogických teorií ovlivňující koncepci plánování výuky a tvorby kurikula.

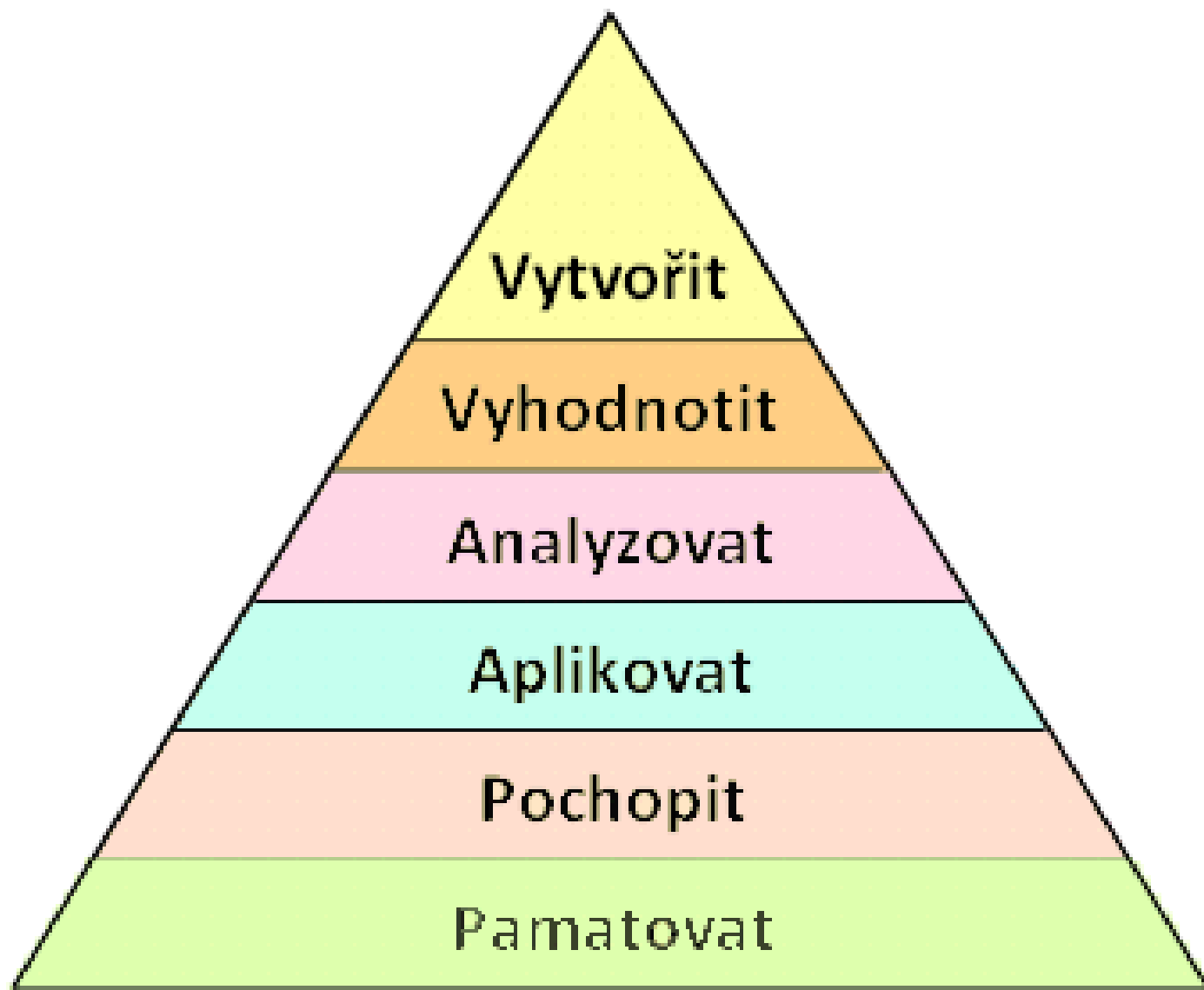
(Skalková 2007, s. 121)

Pozadí...

- **Taxonomie:** obor biologie zabývající se klasifikací organismů a jejich uspořádáním do hierarchického systému. V pedagogice užívána především k označení systémů umožňujících klasifikovat vzdělávací cíle.
- **Benjamin Bloom:** psycholog na Univerzitě v Chicagu, vedoucí pětičlenného výboru pro vypracování klasifikačního systému vzdělávacích cílů (Bloom, Engelhart, Jurst, Hill, Krathwohl) plus 29 dalších spolupracovníků
- 1956 – "The Taxonomy of Educational Objectives" (Taxonomie edukačních cílů)

REVIZE PŮVODNÍ TAXONOMIE

- Ve druhé polovině 90. let 20. století - revize Bloomovy taxonomie výzkumným týmem pod vedením D.B. Krathwohla.

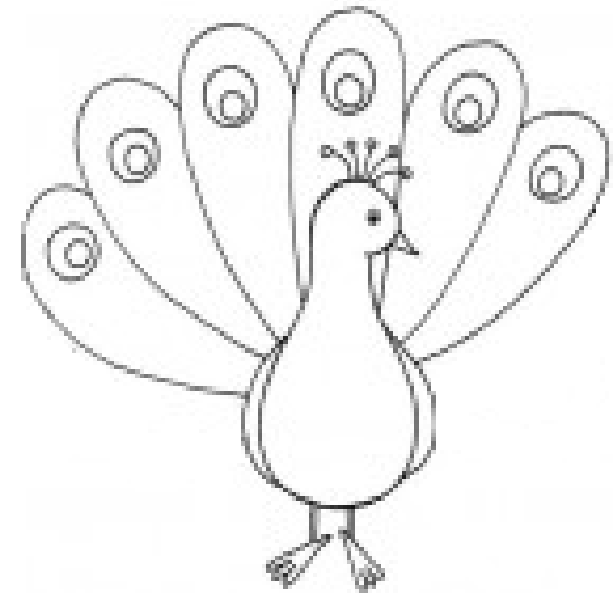
- 1. Na úrovni znalosti (**pamatování**) se vyžaduje od žáka znovuvybavení poznatků a jejich reprodukce.
- 2. U **porozumění** má žák prokázat pochopení a schopnost užití znalosti.
- 3. Při **aplikaci** již dochází pro jedince k přenosu učení do nových (problémových) situací.
- 4. U **analýzy** jde o schopnost rozložit sdělení (objekt) na části nebo části tak, aby si žák dokázal objasnit a uspořádat myšlenky, rozlišit fakta od hypotéz či významné údaje od nevýznamných.
- 5. **Vyhodnocení** je o žákově schopnosti i potřebě posoudit hodnoty myšlenek, dokumentů, výtvorů, metod, způsobů řešení apod.
- 6. **Vytváření** znamená schopnost žáka skládat prvky a části v celek, či prvky přestrukturovat.

Testík? 😊

- 1) Jen teď potichu si vyjmenujte co nejvíce oblastí Bloomovy taxonomie...
- 2) Kolik si jich kdo pamatuje?
- 3) Jaké tedy jsou?
- 4) Které jste si nezapamatovali?
- 5) Mnemotechnická pomůcka:

PPAAVV

Aktivní slovesa

- Každý z typů je spojen s řadou aktivních sloves, např.:
- **Pamatovat si** – *rozpoznání, vyjmenování, popis, identifikování, zařazení*
- **Pochopit** - *definovat, vyjádřit vlastními slovy, popsat, shrnout, vysvětlit, objasnit*
- **Aplikovat** – *použít, vykonat, aplikovat,*
- **Analyzovat** – *analyzovat, provést rozbor, rozhodnout, rozlišit, rozčlenit, specifikovat, srovnat, nalézt vztahy,*
- **Vyhodnotit** – *přezkoumat, vytvořit hypotézu, kritiku, experimentovat, posoudit, otestovat, monitorovat*
- **Vytvořit** – *navrhovat, stavět, plánovat, vyrábět, vymýšlet, vytvářet, vynalézat*

rozpoznání, vyjmenování, popis, identifikování, zařazení

Vytvořit

definovat, vyjádřit vlastními slovy, popsat, shrnout, vysvětlit, objasnit

Vyhodnotit

použít, vykonat, aplikovat,

Analyzovat

provést rozbor, rozhodnout, rozlišit, rozčlenit, specifikovat, srovnat, nalézt vztahy,

Aplikovat

přezkoumat, vytvořit hypotézu, kritiku,

Pochopit

experimentovat, posoudit, otestovat, monitorovat

Pamatovat

navrhovat, stavět, plánovat, vyrábět, vymýšlet, vytvářet, vynalézat

Bloomova taxonomie prakticky...

- Identifikujte do jaké Bloomovy kategorie patří cíl, který jste vymysleli.
- Ke stejnému tématu (jaký je obsažený v cíli) vytvořte další dvě kategorie z Bloomovy taxonomie...